

Mark och miljödomstolen, Nacka Tingsrätt

Yttrande från föreningen Skydda Skogen (organisationsnummer 802445-0168) över Cementa AB:s ansökan till Mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt; "Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad täktverksamhet vid Slite, Gotlands kommun, Gotland län".

Föreningen Skydda skogen, i det följande benämnd "vi", har tagit del av den ansökan som Cementa AB, i det följande benämnd "sökanden", inlämnat till Mark- och miljödomstolen om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad täktverksamhet vid Slite, Gotlands kommun, Gotland län. Vi avger i det följande våra synpunkter på ansökan.

G.2 Berörda Natura 2000-områden

Sökanden anser att sex Natura 2000-områden finns i File hajdar-täktens närområde. Gällande påverkan på Natura 2000-områden från den ansökta verksamheten har sökanden fokuserat på möjlig påverkan på yt- och grundvattenförhållanden i dessa Natura 2000-områden. Sökanden gör bedömningen att verksamheten kommer att orsaka en grundvattensänkning i Natura 2000-områdena Bojsvätar, Hejnum Kallgate och File hajdar. Sökanden gör dock bedömningen att grundvattensänkningen inom dessa områden inte kommer att få några negativa konsekvenser för naturmiljön av betydelse. Vi anser att det kunskapsunderlag sökanden redovisat för att kunna göra denna bedömning är bristfällig med hänsyn till den komplexitet som kännetecknar kalkberggrunden på Gotland. Vår uppfattning är också att redovisat kunskapsunderlag brister vad gäller den negativa påverkan på floran som även små förändringar av vattenregimen i våtmarker på alvarmarker kan ge upphov till. Vi anser att Mark- och miljödomstolen i sin prövning av ansökan bör begära en fördjupad analys av hur sökanden gjort sin bedömning av möjlig påverkan på grundvattenförhållanden i Natura-2000-områden. Vi anser också att domstolen bör begära en bredare analys av hur skyddade arter i Natura 2000-områden kan komma att påverkas.

Platsval L.1.5, sidan 49

Sökanden skriver att man utrett möjliga alternativa lokaliseringar men kunnat konstatera att realistiska alternativ saknas. I ansökan saknas dock en redovisning av vilka möjliga alternativa lokaliseringar sökanden utrett. Vi anser att sökanden bör åläggas att komplettera ansökan med en redovisning av vilka möjliga alternativa lokaliseringar sökanden utrett.

Sökanden har motiverat valet av ansökningsområde med närheten till den befintliga tåkten på File hajdar samt företagets fabrik för cementtillverkning i Slite. Vi anser därför att sökanden låtit sin befintliga produktionsapparat styra valet av ansökningsområde och därför inte kunnat visa att ansökan uppfyller miljöbalken 6 §.

L1.6 Tillåtlighet enligt Artskyddsförordningen, sidan 50

Inom ansökningsområdet har 30 arter påträffats som omfattas av Artskyddsförordningen. Den verksamhet sökanden ansökt om kommer enligt företaget

att leda till att livsmiljön för dessa arter tas bort inom ansökningsområdet. Sökanden gör bedömningen att detta inte innebär att något av förbuden i Artskyddsförordningen 4-9 §§ utlöses. Detta eftersom sökanden bedömt att samtliga arter kommer att kunna fortleva på File hajdar och att den populationsminskning som den ansökta verksamheten omfattar inte äventyrar arternas bevarandestatus vare sig lokalt, regionalt eller på nationell nivå. Vi anser att detta är en felaktig tolkning av Artskyddsförordningen. Vår bedömning är att EU:s art- och habitatdirektiv och Artskyddsförordningen tydligt anger att de arter denna lagstiftning omfattar inte får skadas eller dödas. Sökanden har inte heller redovisat hur den verksamhet företaget avser bedriva är förenlig med svensk lagstiftning som rör fridlysning. Vi noterar också att sökanden har för avsikt att flytta individer som omfattas av fridlysning till nya platser, trots att detta inte är tillåtet. Sökanden har inte redovisat hur detta ska kunna ske inom ramen för gällande lagstiftning.

Vi saknar också en redovisning av hur sökanden gjort bedömningen att den ansökta verksamheten inte kommer att äventyra bevarandestatus på regional eller nationell nivå för någon av de 30 arter som påträffats inom ansökningsområdet.

Tingstäde träsk

Vi noterar att sökanden i den "Cementa Slite Grundvattenmodell 2017 scenario 2041 Dnoll", vilken utgör en bilaga till ansökan, placerat gränsen för indirekt påverkan på grundvattenytan ca 500 meter öster om Tingstäde träsk. Vi saknar en förklaring till varför man placerat gränsdragningen här och inte låtit Tingstäde träsk ingå i detta område. I "Cementa Slite Grundvattenmodell 2017 sensitivitetsanalys", även denna redovisad som en bilaga till ansökan, redovisas dock vattenförande lager under Tingstäde träsk som har förbindelse med det område ansökan gäller. Vi anser att det kunskapsunderlag som dessa bilagor redovisar visar på en betydande risk att Tingstäde träsk, som är dricksvattentäkt för Visby med 28000 invånare, kan påverkas negativt av den verksamhet ansökan omfattar. Vi saknar dock en bedömning från sökanden i ansökan av om och hur Tingstäde träsk kan påverkas. Vi anser att Tingstäde träsk är av sådan samhällsviktig betydelse för Gotlands län som helhet att ansökan inte kan beviljas utan att påverkan på denna dricksvattentäkt bedöms av Mark- och miljödomstolen enligt all relevant lagstiftning som rör skydd av dricksvattentäkter.

Visby 26 oktober 2018

För föreningen Skydda skogen,
Nils-Erik Norrby
Biolog och kontaktperson i Gotlands län för föreningen Skydda skogen

Nils-Erik Norrby
Västerhejde Toftavägen 211
621 99 Visby
072 525 1848
nils-erik@forshult.nu